

Warszawa, dnia 10 listopada 2017 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Anna Streżyńska

BM-WOP.072.144.2017

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Dot. pisma z dnia 20 października 2017 r. Posała na Sejm RP Pana Pawła Pudłowskiego w sprawie *prac nad regulacją prawną ograniczającą przemoc w cyberprzestrzeni* (interpelacja nr 16375)

Szanowny Panie Marszałku,

Ministerstwo Cyfryzacji dostrzega problem rozprzestrzeniania fałszywych i celowo wprowadzających w błąd informacji (tzw. *fake news*). Obecnie trwają prace koncepcyjne nad nowelizacją ustawy *o świadczeniu usług drogą elektroniczną*¹. W ich toku ma miejsce dyskusja nad kształtem i zakresem potencjalnej nowelizacji. Nie ma ona jednak charakteru formalnych prac legislacyjnych. Wypracowywane dotychczas dokumenty mają dopiero wstępny, roboczy charakter i podlegają dalszej analizie co do formy i zakresu ewentualnej inicjatywy nowelizacyjnej. Z tego powodu odniesienie się na obecnym etapie prac do pozostałych pytań Pana Posła byłoby przedwczesne. Przedmiotem tychże prac jest skuteczniejsze zapobieganie naruszeniom wolności słowa oraz skuteczniejsze zwalczanie mowy nienawiści w Internecie. Jedną z zakładanych zmian jest objęcie polską jurysdykcją zagranicznych serwisów społecznościowych świadczących usługi na terytorium Polski w sprawach dotyczących wolności słowa i prawa do informacji. Ponadto przewiduje się nie państwową, a społeczną kontrolę nad takimi zjawiskami jak hejt czy *fake news*. To sami użytkownicy będą mogli skorzystać z przyznanych im nowych uprawnień.

Należy podkreślić, że skuteczna walka z w/w zjawiskami jest niezwykle trudna - nie da się bowiem całkowicie ich wyeliminować z przestrzeni Internetu. Nieprawdziwe wiadomości są zjawiskiem istniejącym na długo przed epoką cyfrową - różnica jednak polega na tym, że media społecznościowe zapewniają zwiększoną skalę i szybkość rozpowszechniania tych informacji. Możliwe jest ryzyko, że wprowadzenie nakazów usuwania tego typu treści stanowiłoby zagrożenie dla wolności wypowiedzi. Stąd właściwym jest promowanie mechanizmów pozwalających włączyć odbiorców do oznaczenia treści które są wątpliwe

¹ ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. *o świadczeniu usług drogą elektroniczną* (Dz. U z 2017 r. poz. 1219)

z uwagi na rzetelność przekazu. Mechanizmy takie mogłyby być wprowadzane nie na mocy ustawy, ale w wyniku samoregulacji przedsiębiorców. Należy podejmować pewne działania edukujące użytkowników oraz pozwalające im na oznaczanie danych informacji jako dyskusyjnych pod kątem ich prawdziwości. W prowadzonych w tym zakresie działaniach koncepcyjnych uwzględnione zostały narzędzia służące bardziej efektywnemu przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się w sieci tzw. *fake news* – planowane jest nałożenie na podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną nakazu udostępniania mechanizmów pozwalających usługobiorcom na weryfikację prawdziwości lub rzetelność zamieszczanych treści i możliwość oznaczenia ich symbolem i opisem jako wątpliwych. Co istotne mechanizmy takie są już stosowane w niektórych krajach przez podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną, jednak ich udostępnienie jest dobrowolne, nie ma charakteru obowiązkowego.

Dla Ministerstwa Cyfryzacji jest rzeczą ważną i cenną, aby w pracach legislacyjnych uczestniczyły wszystkie zainteresowane tą tematyką strony. Niezbędne jest zrównoważenie oczekiwań różnych grup interesu - użytkowników Internetu, przedsiębiorców (takich jak dostawcy usług internetowych, w tym serwisy społecznościowe) czy organizacji pozarządowych. Prace nad zmianami prawa w tym zakresie wymagają więc czasu i odpowiedniego namysłu. Wiążą się również ze spotkaniami i rozmowami ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, tak aby wypracowane rozwiązania były dobrze przemyślane i okazały się skuteczne. Stąd też w przypadku decyzji o kontynuowaniu prac nad w/w nowelizacją i opracowaniu projektu nowelizacji, zostanie on niezwłocznie opublikowany i poddany konsultacjom społecznym.

Aktem prawnym, który będzie miał na celu zapewnienie cyberbezpieczeństwa na poziomie krajowym będzie natomiast ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Ma ona gwarantować m.in.: niezakłócone świadczenie usług kluczowych z punktu widzenia państwa i gospodarki oraz usług cyfrowych poprzez osiągnięcie wysokiego poziomu bezpieczeństwa systemów informacyjnych służących do ich świadczenia. Stworzenie podstaw prawnych funkcjonowania krajowego systemu cyberbezpieczeństwa oraz jego rozbudowa ma umożliwić zwiększenie poziomu zabezpieczeń systemów teleinformatycznych oraz ograniczyć potencjalne skutki incydentów, w tym straty finansowe. Przygotowanie projektu poprzedzone zostało wstępnymi konsultacjami z przedstawicielami resortów kluczowych z punktu widzenia funkcjonowania krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, przewidzianych w projekcie ustawy organów właściwych oraz z reprezentantami sektorów objętych ustawą. Zgodnie z Regulaminem pracy Rady Ministrów² w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie [Rządowy Proces Legislacyjny](#) w dniu 2 listopada br. udostępniony został projekt ustawy o krajowym systemie

² Na podstawie § 35 ust. 1 i 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulaminu pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

cyberbezpieczeństwa. Został wyznaczony 14-dniowy termin na zgłaszanie uwag w ramach uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania.

Należy jednak wskazać, że regulacja ta nie będzie obejmowała kwestii związanych z przemocą w cyberprzestrzeni. Naruszenia prawa wynikające z cyberprzemocy, tak jak w przypadku przemocy fizycznej, egzekwowane są przepisami kodeksu karnego³, kodeksu wykroczeń⁴ czy kodeksu cywilnego⁵. Wówczas zastosowanie mogą mieć następujące przepisy:

- groźba karalna (art. 190 kk),
- uporczywe nękanie, podszywanie się (art. 190a kk),
- zmuszanie do określonego działania (art. 191 kk),
- utrwalanie wizerunku nagiej osoby bez jej zgody, naruszenie intymności seksualnej (art. 191a kk),
- zniesławienie (art. 212 kk),
- zniewaga (art. 216 kk)
- dokuczanie, złośliwe wprowadzanie w błąd, zamieszczanie nieprzyzwoitych treści (art. 107 kw),
- zamieszczanie nieprzyzwoitych treści (art. 141 kw)
- naruszanie dóbr osobistych (art. 23 i 24 kc)

Z wyrazami szacunku,

Anna Streżyńska
Minister Cyfryzacji
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

³ ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.)

⁴ ustawa z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.)

⁵ ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – *Kodeks cywilny* (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, z późn. zm.),